Q.P. Code: 32202

# Second Semester B.Com./B.B.A. Degree Examinations
## May / June 2026
### (NEP Scheme) (New Scheme 2021-22 onwards)
### SANSKRIT LANGUAGE (AECC)
### GROUP - I PAPER - II
### (NCB/NMB 0020) : राजवाहनचरितम्, पत्रलेखनम् व्याकरणांशः

Time: 2 Hours  Max. Marks: 60

ಸೂಚನೆ : ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
**Note** : Questions in Sanskrit should be answered in Sanskrit only with Devanagari Script.

**Instructions to the Students:**

1. **The students should legibly write a section number along with question numbers within the margin ONLY.**
2. **The answers without section number and question numbers will not be valued.**
3. **Section-1 Multiple Choice Questions should be answered in the first page of main answer book and same questions shall bot be answered repeatedly.**
4. **Any identifications like marking, ticking, dots etc., in the options of MCQ Questions (Section-1) on the question paper is strictly prohibited. Do not write anything (except register number) on the question paper.**

## SECTION - I

**I. रिक्त स्थानानि योग्यपदैः पूरयत ।** **1x10=10**

I-1. ..... दण्डिप्रबन्धाश्च त्रिषु लोकेषु विश्रुताः ।
a) राकः । b) त्रयः । c) चत्वारः । d) पञ्च ।

I-2. राजहंसस्य पुत्रः ..... ।
a) सोमदेवः । b) पुष्पोद्भवः । c) राजवाहनः । d) धनपालः ।

I-3. अवन्तिसुन्दरीः ..... सुता ।
a) मानसापस्य । b) दर्पसारस्य । c) चण्डवर्मणः । d) सिंहवर्मणः ।

I-4. आवन्तिसुन्दर्याः ..... ।
a) वनचन्द्रिका । b) बालचन्दिका । c) नागकन्निका । d) वसुमतिः ।

I-5. अङ्गदेशस्य राजा ..... ।
a) चण्डवर्माः b) दारूवर्मा । c) राजवाहनः । d) सिंहवर्मा ।

I-6. मानसारस्य पुत्र ..... ।
a) दर्पसारः । b) सोमसारः । c) सिंहवर्मा । d) बन्धुगुप्तः ।

I-7. सुरतमञ्जरीं महर्षिः ..... शशाप ।
a) दूर्वासः । b) मार्कण्डेयः । c) वसिष्ठः । d) कश्यपः ।

I-8. दशकुमारचरितस्य रचयिता ..... ।
a) भारविः । b) भोजः । c) दण्डी । d) कालिदासः ।

I-9. 'वन्दते' अस्य बहुवचनं रूपं ..... ।
a) वन्दसे । b) वन्दध्वम् । c) वन्दन्ते । d) वन्दामहे ।

I-10. तत् + अपि - तदपि ..... सन्धेः उदाहरणम् ।
a) जश्त्व । b) श्चुत्व । c) अनुनासिक । d) गुण ।

## SECTION - II

**II.** ಯಾವುದಾದರೂ ಐದನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ: **5x3=15**

**Write short notes on any FIVE of the following:**

II-1 राजवाहनः।

II-2 दर्पसारः।

II-3 चण्डवर्म।

II-4 सुरतमञ्जरी।

II-5 अवन्तीसुन्दरी।

II-6 सिंहवर्मा।

II-7 वीरशेखरः।

II-8 गद्यकाव्यानि।

## SECTION - III

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **3x5=15**

**Translate and explain any THREE of the following.**

III-1 अद्य मे मनसि तमोपहस्त्वया दत्तो ज्ञानप्रदीपः। पक्वमिदानीं त्वत्पादपद्मपरिचर्याफलम्। अस्य च त्वत्प्रसादस्य किमुपकृत्य प्रत्युपकृतवती भवेयम्। अभवदीयं हि नैव किञ्चित् मत्सम्बध्दम्।

III-2 अय तस्य राजकुमारस्य रजतशृंखलोपगूढं चरणयुगलमासीत्। उपलभ्यैव 'किमेतत्' इति मुक्तकण्ठमाचक्रन्द राजकन्या। तुमुले चास्मिन् 'किं किम्' इति सहसोपसृत्य विविशुरन्तर्वेशिकाः पुरुषाः। ददृशुश्च दतवस्थं राजकुमारम्।

III-3 रूरोध च बलभरदत्तकम्पश्चम्पाम्। चम्पेश्वरोऽपि सिंहवर्मा प्राकारं भेदयित्वा महता बलसमुदायेन निर्गत्य प्रतिबलं जग्राह। जगृहे च महति सम्पराये सिंहवर्मा चण्डवर्मणा। स च प्राणैरेनं व्ययूयुजन्।

III-4 किमस्ति कन्यान्तःपुरदूषकेऽपि कश्चित् कृपावसरः। स्थविरः स राजा यदेव किञ्चित् प्रलपति त्वयापि किं तदनुमत्या स्थातव्यम्? अविलम्बिचमेव तस्य कामोन्मत्तस्य चित्रवधवार्ताप्रेषणेन श्रवणोत्सवोऽस्माकं विधेय।

III-5 तच्चाकर्ण्य प्रातरेव राजभवनद्वारे स च दुरात्मा कन्यान्तःपुरदूशकः संनिधापायितव्यः। चण्डपोतश्च मातङ्गपति तत्रैव समुपस्थापनीयः। कृतविवाहकत्यः अहमेव चोत्थाय तमनार्यशीलं तस्य हस्तिनः क्रीडनकं करोमि।

## SECTION - IV

**IV. Answer the following:** **2x10=20**

**ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:**

IV-1 ದಂಡಿಕವಿಯ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on the place, time and works of the Poet Dandin.

**ಅಥವಾ OR**

ರಾಜವಾಹನನ ಬಂಧನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಂಧಮೋಚನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
Explain the arrest and releast of Rajavahana.

IV-2 ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain the origin and development of गद्यकाव्य।

**ಅಥವಾ OR**

'दशकुमारचरितम्' ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
Critically appreciate 'दशकुमारचरितम्'।

* * *